

6. Slovíčka:

ačiū	dėkuji
atsiprašyti, atsiprašo, atsiprašė	omluvit se
dėkui	dėkuji
fakultetas (m)	fakulta
filosofija (f)	filozofie
kabinetas (m)	kabinet, pracovna
kalba (f)	jazyk
koja (f)	noha
kultūra (f)	kultura
liaudis (f)	národ
literatūra (f)	literatura
namas (m)	dům
popierius (m)	papír
stalas (m)	stůl
suprasti, supranta, suprato	rozumět
traukinys (m)	vlak

6.1. Opakování.

Opravte chyby:

Kas tu esate?	Aš esu Saulius Labanauskas. Aš yra studentas. Aš esu lietuvas. Aš esi Aušra Rodūnienė. Aš esu studentė. Aš esa lietuėė.
Kas Jūs esame?	Aš esu profesorius Dovydas Liaudanskas. Aš esi profesorė Audronė Gintvilienė.
Kas tai esi?	Tai yra studentas Saulius Labanauskas. Tai esi mašina. Tai yrame stotis.
Kas yra Vilnius?	Vilnius yra lietuviška sostinė.
Kaip tu kalbi?	Aš kalbi lietuviškai, čekaškai, slovakiškai
Kaip tu gyvena?	Aš gyvenu gerai
Koks tavo vardas?	Mūsų vardas Ingrida.
Koks Jūsų pavardė?	Mano pavardė Rupšys.
Kur tu gyveni?	Aš gyvenu Vilniuje, Prahoje, Brno
Kur esa stotis?	Stotis yra ten.
Kur yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvos.
Kur ji studijuoja?	Ji studijuoja universitetoje. Ji studijuoja Vilniaus.
Kur tu studuoji?	Aš studuojame Masaryko universitete
Iš kur tu yra?	Aš esu Lietuvoje
Iš kur Jūs esame?	Mes esame iš Čekijos

6.2. Fráze:

suprasti, supranta, suprato (rozumět)

Aš suprantu čekiškai. Ar suprantate lietuviškai? Aš nesuprantu.

atsiprašau (omluvám se)

Atsiprašau, ar kalbate angliškai? Atsiprašau, kur yra universitetas? Atsiprašau, kur yra profesorius Meškauskas? Atsiprašau, aš nesuprantu...

dėkui // ačiū (dėkuji):

A: Atsiprašau, kur yra stotis?

B: Stotis yra ten.

A: Dėkui! // Ačiū!

6.3. Litevský genitiv ve funkci přívlastku:

GENITIV (SG./PL.)	PŘÍKLAD	PŘEKLAD
lietuvīs → lietuvio / lietuvių	lietuvių kalba	litevský jazyk
čekas → čeko / čekų	čekų literatūra	česká literatura
anglas → anglo / anglų	anglų kultūra	anglická kultura
Masarykas → Masaryko	Masaryko universitetas	Masarykova univerzita
Praha → Prahos	Prahos universitetas	Pražská univerzita
filosofija → filosofijos	filosofijos fakultetas	filozofická fakulta
autobusas → autobuso / autobusų	autobusų stotis	autobusové nádraží
traukinys → traukinio / traukinių	traukinių stotis	vlakové nádraží
Lietuva → Lietuvos	Lietuvos sostinė	Hlavní město Litvy
Čekija → Čekijos	Čekijos sostinė	Hlavní město Česka
stalas → stalo / stalų	stalo koja	noha stolu
studentas → studento / studentų	studento stalas	studentův stůl („stůl studenta“)
profesorius → profesoriaus / profesorių	profesoriaus kabinetas	profesorův kabinet („kabinet profesora“)

Cvičení: utvořte genitivní konstrukce:

Vilniuská univerzita (Vilnius, universitetas); *profesor univerzity* (universitetas, profesorius); *univerzita profesora* (profesorius, universitetas); *profesor Vilniuské univerzity* (Vilnius, universitetas, profesorius);

Filozofická fakulta (filosofija, fakultetas); *student fakulty* (fakultetas, studentas); *student filozofické fakulty* (filosofija, fakultetas, studentas); *student filozofie* (filosofija, studentas); *studentská filozofie* (studentas, filosofija)

6.4. Adjektiva (přídavná jména).

6.4.1. Přehled adjektivních deklinačních typů (viz. tabulku „Skloňování přídavných jmen“)

6.4.2. Predikativ („střední rod“)

gėras – gerà – **gėra**
žalias – žalià – **žalia**
saldūs – saldì – **saldù**

6.3.3. Některá nejpoužívanější adjektiva (viz také obrazovou přílohu):

storas plonas	tlustý štíhlý
jaunas senas	mladý starý
platus siauras	široký úzký
saldus rūgštus	sladký kyselý
pigus brangus	levný drahý
stiprus silpnas	silný slabý
ilgas trumpas	dlouhý krátký
pilnas tuščias	plný prázdný
karštas šaltas	horký studený
gražus bjaurus	hezký ošklivý
didelis mažas	velký malý
žemas aukštas	nízký vysoký
linksmas liūdnas	veselý smutný
švarus purvinas	čistý špinavý
tiesus kreivas	rovný křivý
sunkus lengvas	těžký lehký
minkštas kietas	měkký tvrdý
šlapias sausas	mokrý suchý
naujas senas	nový starý
juodas baltas	černý bílý
sotus alkanas	sytý hladový
geras blogas	dobrý zlý

Cvičení: vyberte adjektiva pro následující slova:

- vyras – moteris; studentas – studentė; profesorius – profesorė; lietuvis – lietuvė; čekas – čekė
- kalba, sostinė, stotis
- universitetas, kabinetas, autobusas, traukinys

Přeložte:

stiprus vyras, stipri moteris, senas profesorius, linksma čekė, aukšta lietuvė

Domáci úkoly

I. Napište otázky k zdůrazněným slovům:

Například: Saulius gyvena *Vilniuje*. Kur gyvena Saulius?

Milena yra iš *Čekijos*.

Mindaugas dirba *universitete*.

Arvo yra iš *Estijos*.

Marcela gyvena *Prahoje*.

Berlynas yra *Vokietijos sostinė*.

Mindaugas kalba *čekiškai*.

Mano mašina yra *sena*.

II. Která slova se hodí na začátku otázky?

Kas	Kaip	Kur	Iš kur	
	+	+		Tomas gyvena?
				Arūnas kalba?
				yra lietuvis?
				Klaugas dirba?
				yra Picasso?
				studijuoja Ona?
				gyvena Honza?

III. „Otočte“ věty za použitím záporu a příslušného adjektiva.

Například: Ji yra gera. – Ji nėra bloga. (Ona je hodná. – Ona není zlá.)

Vyras yra aukštas. –

Moteris yra stipri. –

Aš esu jaunas. –

Čekė yra graži. –

Lietuvė yra linksma. –

Traukinys yra purvinas. –

Jis yra alkanas. –